

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Simony Hájkové v právní věci žalobce: **obec Hostašovice**, se sídlem Hostašovice 44, Hostašovice, zast. Mgr. Lukášem Rothanzlem, advokátem, se sídlem Teplého 2786, Pardubice, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, za účasti osob zúčastněných na řízení I) J. K., II) Mgr. L. K., zast. V. K., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2017, č. j. MSK 156290/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 4. 2018, č. j. 22 A 77/2017 - 52,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1.000 Kč. Tato částka bude vyplacena žalobci k rukám jeho zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Dne 29. 12. 2015 podal žalobce k Městskému úřadu Nový Jičín (dále jen „vodoprávní úřad“) žádost o změnu povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona, spočívající v prodloužení

stávajícího povolení vydaného uvedeným úřadem dne 16. 12. 2014 pod č. j. OŽP/87972/2014, s platností do 31. 12. 2015. Výzvou ze dne 8. 6. 2016 vyzval vodoprávní úřad žalobce k doplnění žádosti o doklad o vlastnickém právu, nelze-li toto právo ověřit v katastru nemovitostí, nebo právu užívání vodního díla - sběrného drénu „a“ - s tím, že nebude-li tento doklad doložen, bude řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zastaveno. Jelikož žalobce ve stanovené lhůtě tento doklad nedoložil, vodoprávní úřad usnesením ze dne 20. 10. 2016, č. j. OŽP/71656/2016, řízení zastavil.

[2] Žalobce proti usnesení o zastavení řízení podal odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl. V odvolání žalobce namítal, že se nejedná o svodný drén jako samostatné vodní dílo ve smyslu § 56 odst. 2 vodního zákona, ale o součást veřejné kanalizace. Žalovaný však shledal, že vodoprávnímu úřadu nebyl doložen jakýkoli podklad svědčící o tom, že potrubní vedení sloužící k převádění odpadních vod do vod povrchových je veřejnou kanalizací a nikoliv pouze sběrným drénem. Dle žalovaného je tento drén odvodňovacím zařízením dle § 56 odst. 2 vodního zákona, jež je dle § 126 odst. 3 vodního zákona vlastnictvím vlastníka pozemku, na kterém se nachází, pokud se vlastnictví nevzdal. Žalobce by nebyl zbaven povinnosti předložit doklad o právu užívání ani tehdy, pokud by sporné koncové potrubí nebylo podrobným odvodňovacím zařízením, ale jednotnou kanalizací. K návrhu na provedení důkazu znaleckým posudkem, který by prokázal, že se jedná o veřejnou kanalizaci, žalovaný nepřihlížel, jelikož nebyl předložen již v řízení před vodoprávním úřadem.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě. Žalobce namítal, že správní orgány nezohlednily funkci a technické provedení svodného drénu a věcně nesprávně odkázaly na zákonnou definici podrobných odvodňovacích zařízení podle § 56 odst. 2 vodního zákona. Nebyla tak ani správně posouzena otázka vlastnictví uvedeného drénu. Žalobce dále namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť v něm chybí jakékoli úvahy, na jejichž základě vodoprávní úřad učinil závěr o vlastnictví svodného drénu; z prvostupňového rozhodnutí je zřejmý jediný nosný důvod pro zastavení řízení, a to nedoložení práva užívání vodního díla. Žalovaný nijak neodůvodnil úvahu, že žalobce by musel předložit doklad o užívacím právu, i kdyby sporné koncové potrubí bylo jednotnou kanalizací. Není zřejmé, proč správní orgány za nezměněného skutkového stavu vyžadují po žalobci doklady, jež předtím nevyžadovaly; tedy není zřejmé, proč při existenci dříve vydaných povolení je při prodlužování jejich platnosti třeba nově trvat na doložení užívacích práv.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Krajský soud shledal, že žalobce své užívací právo odvozuje v podstatě pouze od toho, že předmětné vodní dílo (sběrný drén) není tzv. podrobným melioračním zařízením podle § 56 odst. 2 vodního zákona, ale jednotnou kanalizací. Z žaloby ani z průběhu správního řízení však nevyplývá žádná skutečnost, ze které by bylo možno dovodit, na základě čeho žalobce dovozuje své užívací právo k jednotné kanalizaci. Touto optikou je tedy irelevantní, jak žalovaný, resp. vodoprávní úřad, právně posoudil předmětné vodní dílo, sloužící k nakládání s vodou, u něhož žalobce žádal o (změnu) povolení s nakládáním. Lze totiž souhlasit s žalovaným, že povaha vodního díla nezbavuje žalobce prokázat v řízení o žádosti o změnu povolení nakládání s

vodami právo takové dílo užívat. Pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí je tudíž bezpředmětné se zabývat tím, zda tzv. sběrný drén je svou povahou po právní stránce podrobným melioračním zařízením či kanalizací, neboť vyřešení této otázky nemá na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv. Správní orgány totiž postupovaly správně, jestliže pro rozhodnutí o žádosti žalobce požadovaly doložení užívacího práva. Napadené rozhodnutí tudíž nezákonností netrpí.

[5] Krajský soud také konstatoval, že žalobci nemohlo svědčit legitimní očekávání, jelikož postup správních orgánů, nereflektujících relevantní právní úpravu, nemůže vést k založení legitimního očekávání. Změna správní praxe byla také vyvolána změnou právní úpravy, tj. vyhláškou č. 336/2011 Sb., kterou došlo s účinností od 5. 12. 2011 ke změně výčtu dokladů potřebných k žádosti o povolení nakládání s vodami.

II. Kasační stížnost

[6] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítá, že závěr správního soudu zakládá nezákonnost i nepřezkoumatelnost jeho rozsudku, a to již s ohledem na zjevnou skutečnost, že soud učinil nosným důvodem svého rozhodnutí závěr, z něhož nevycházel dokonce ani vodoprávní úřad, který po stěžovateli nikdy nepožadoval doložení vlastnického či užívacího práva k „celé“ kanalizaci a stěžovatel tak ani nemohl předpokládat možnost, že by snad měl takový doklad předkládat, resp. že by to po něm správní orgán mohl požadovat. O zbývajících částech žádosti stěžovatele, týkajících se vypouštění odpadních vod ze stejné kanalizace, rozhodl vodoprávní úřad kladně, aniž požadoval po stěžovateli jakýkoli doklad týkající se užívacího práva ke kanalizaci. Vodoprávní úřad nezastavil tedy řízení kvůli nedoložení užívacího práva ke kanalizaci, nýbrž ke svodnému drénu, považovanému vodoprávním úřadem za samostatné vodní dílo.

[7] S ohledem na uvedenou argumentaci se pak krajský soud navzdory podrobné, důkazy podložené argumentaci stěžovatele, ani nezabýval vlastní povahou onoho „svodného drénu a“, coby klíčovou právní otázkou předmětné věci, a zatížil tedy své rozhodnutí vadou v podobě nezákonnosti i nepřezkoumatelnosti. Tím, že se správní soud odmítl zabývat touto právní otázkou, tj. posouzením povahy svodného drénu, a založil své rozhodnutí na triviální úvaze, že stěžovatel nedoložil užívací právo ani ke kanalizaci, způsobil nedůvodnou rozdílnost v rozhodování vodoprávního úřadu o skutkově shodných případech a současně tím významně narušil právní jistotu stěžovatele ohledně zmíněných zbývajících povolení. Současně správní soud svým rozsudkem založil nesouladnost současně probíhajících postupů vodoprávního úřadu souvisejících s týmiž právy stěžovatele.

[8] Nesprávný je podle stěžovatele i závěr, že je v každém případě třeba dokládat užívací právo ke kanalizaci, a to bez ohledu na konkrétní okolnosti případu a bez ohledu na to, jsou-li vůbec o užívacím právu důvodné pochybnosti. To by ve svém důsledku znamenalo leckdy nepřekročitelné problémy v aplikační praxi v případech „historických“ vodních děl, vybudovaných před značnou dobou, u nichž leckdy chybí jakákoliv dokumentace a která

jsou navzdory tomu užívána konkrétními subjekty (např. obcemi), jež je evidují ve svém majetku. Ostatně, sama tato vyhláška č. 432/2001 Sb. stanoví v § 3c odst. 2, že „*Žadatel předkládá k žádosti o změnu povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních podle povahy změny doklady podle odstavce 1...*“. Lze tedy mít za to, že při změně rozhodnutí týkajícího se užívání kanalizace obcí, které již bylo předmětem dřívějších rozhodnutí, aniž byly o užívacím právu obce pochybnosti, povaha této změny jistě nevyžaduje formální doložení jakéhosi dokladu, který předtím nikdy vyžadován nebyl.

[9] Stěžovatel je tedy přesvědčen, že je-li v daném případě sběrný drén součástí kanalizace, nebylo třeba vyžadovat jakýkoli doklad o užívacím právu stěžovatele k této kanalizaci, řádně povolené a stěžovatelem dlouhodobě užívané, aniž bylo toto užívání vodoprávním úřadem někdy zpochybňováno. Naopak, požadovat takový doklad by byl vodoprávní úřad oprávněn pouze za předpokladu, že je tento sběrný drén samostatným, od kanalizace odlišným vodním dílem – a právě proto, že vodoprávní úřad tento názor zastává, vyžadoval od stěžovatele daný doklad. Krajský soud se však zcela odmítl touto klíčovou otázkou povahy svodného drénu zabývat a „odbyl“ stěžovatele s tím, že tato otázka údajně není v předmětné věci relevantní.

[10] Tím, že se správní soud odmítl zabývat touto právní otázkou, tj. posouzením povahy svodného drénu, a založil své rozhodnutí na triviální úvaze, že stěžovatel nedoložil užívací právo ani ke kanalizaci, způsobil nedůvodnou rozdílnost v rozhodování vodoprávního úřadu o skutkově shodných případech a současně tím významně narušil právní jistotu stěžovatele ohledně zmíněných zbývajících povolení. Současně správní soud svým rozsudkem založil nesouladnost současně probíhajících postupů vodoprávního úřadu souvisejících s týmiž právy stěžovatele.

[11] Výše uvedenému názoru stěžovatele, že v případě „starých“ vodních děl není vždy třeba dokládat užívací právo jejich provozovatelů, koresponduje i ustanovení § 59a vodního zákona, dle něhož [v]*lastník pozemku je povinen strpět za náhradu na svém pozemku vodní dílo vybudované před 1. lednem 2002 a jeho užívání*.“ Ani tuto okolnost, podporující nepochybně názor stěžovatele, vodoprávní úřad, odvolací orgán ani správní soud nijak nereflektovaly a naopak tvrdily, že by měl stěžovatel doložit oprávnění užívat sběrný drén, resp. celou kanalizaci.

[12] Žalovaný ani osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že rozsudek krajského soudu nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ani pro nesrozumitelnost. Krajský soud se zabýval žalobními námitkami a z rozsudku je zřejmé, jakým způsobem je vypořádal. V případě námitek stěžovatele směřujících k otázce, zda je dotčené vodní dílo sběrným drénem nebo součástí kanalizace krajský soud shledal, že tato otázka pro posouzení věci není podstatná. Tato skutečnost nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku, jelikož je zřejmé, z jakých důvodů soud tímto způsobem postupoval.

[16] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil následující skutečnosti podstatné pro posouzení věci.

[17] Dne 29. 12. 2015 podal žalobce k vodoprávnímu úřadu žádost o změnu povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových, spočívající v prodloužení stávajícího povolení vydaného uvedeným úřadem dne 16. 12. 2014 pod č. j. OŽP/87972/2014, s platností do 31. 12. 2015, a to ve smyslu § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona. Vodoprávní úřad na základě této žádosti zahájil 5 samostatných řízení ve vztahu k jednotlivým výustím kanalizace, která usnesením ze dne 4. 1. 2016, č. j. OŽP/69215/2016, spojil. V případě prvních čtyř řízení měla být odpadní voda vypouštěna do vodního toku přímo z kanalizace, v případě pátého řízení potom z kanalizace přes sběrný drén „a“.

[18] Ve výzvě ze dne 8. 6. 2016, č. j. OŽP/41632/2016, vodoprávní úřad stěžovatele vyzval k doložení vlastnického práva ke svodnému drénu „a“ i kanalizaci, přičemž zároveň stěžovatele poučil, že v případě nedoložení těchto dokladů bude řízení zastaveno. V protokolu o ústním jednání ze dne 14. 9. 2016, č. j. OŽP/63950/2016 je potom v bodě 11. konstatováno, že „[p]*ro volné výusti kanalizace, uvedené pod výrokovou částí č. 1-4, doklady potřebné k prodloužení platnosti povolení do 31. 12. 2016 doloženy byly*.“ Doklad o vlastnictví sběrného drénu „a“ oproti tomu doložen být neměl a starosta obce nepředložil žádný důkaz, že by sběrný drén byl součástí kanalizace.

[19] Usnesením ze dne 4. 10. 2016, č. j. OŽP/71601/2016, vodoprávní úřad rozhodl o vyloučení správního řízení o prodloužení platnosti povolení k vypouštění odpadních vod z kanalizace pro veřejnou potřebu ve správě obce Hostašovice do vod povrchových sběrný drén „a“ - do levostranného přítoku toku Zrzávka v řkm 0,75, ze společného řízení o prodloužení platnosti ostatních povolení k vypouštění odpadních vod z kanalizace vydaných ve prospěch stěžovatele. Usnesením ze dne 20. 10. 2016 potom toto řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastavil.

[20] Z uvedeného předně vyplývá, že vodoprávní úřad doklad o vlastnickém právu požadoval také v případě vypouštění odpadních vod z kanalizace, přičemž následně konstatoval, že tento doklad byl předložen. Z této skutečnosti vycházel také v rozhodnutí o změně povolení ze dne 14. 10. 2016, č. j. OŽP/71639/2016. Tvrzení stěžovatele, že po něm vodoprávní úřad nepožadoval doložení vlastnictví či užívacího práva k jednotné

kanalizaci, je proto v rozporu s obsahem správního spisu. Ze správního spisu sice není patrné, jakým způsobem bylo vlastnické či užívací právo k jednotné kanalizaci doloženo, nicméně ověření této skutečnosti není předmětem tohoto řízení.

[21] Argumentaci, že v případě dotčeného vodního díla se nejedná o sběrný drén, nýbrž o součást jednotné kanalizace, potom stěžovatel poprvé uplatnil až v odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení. Podle § 82 odst. 4 správního řádu však platí, že „[k] *novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním*."

[22] S ohledem na výše uvedené je třeba se ztotožnit se závěrem žalovaného, že „[o]*dvolatel v průběhu téměř deset měsíců trvajícího řízení nepředložil na podporu svých tvrzení žádný relevantní důkaz, který by vzbudil pochybnost, že nebyl zjištěn skutečný stav věci, kdy pouhé tvrzení odvolatele nemohlo závěry vodoprávního úřadu, učiněné na základě shromážděných podkladů, zpochybnit nebo vyvrátit. V souladu s § 52 správního řádu bylo na odvolateli, aby označil důkazy na podporu svého tvrzení, že koncové potrubí je jednotnou kanalizací v majetku a správě odvolatele, a nikoliv stavbou k vodohospodářským melioracím pozemků označovanou jako svodný dren „a". Tedy i návrh na provedení důkazy znaleckým posudkem měl být odvolatelem uplatněn v průběhu prvoinstančního řízení, nikoliv až v odvolání*."

[23] V této souvislosti je třeba zdůraznit, že se jednalo o řízení o žádosti a nikoliv přestupkové řízení či řízení o uložení povinnosti z moci úřední, kde by se zásada koncentrace vyjádřená v § 82 odst. 4 správního řádu neuplatňovala (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2017, č. j. 9 As 154/2016 - 31). Vodoprávní úřad stěžovatele vyzval k předložení dokladu předepsaného právním předpisem, přičemž jej poučil o tom, že pokud tento doklad ve stanovené lhůtě nebude předložen, řízení bude zastaveno. Jelikož stěžovatel požadovaný doklad nepředložil, vodoprávní úřad řízení zastavil. Stěžovatel měl dostatek času, aby na výzvu vodoprávního úřadu reagoval a požadovaný doklad doložil, nebo zpochybnil skutkové okolnosti, ze kterých vodoprávní úřad vycházel.

[24] Žalovaný proto nepochybil, pokud se povahou sběrného drénu „a" ve svém rozhodnutí nezabýval a nepřihlédl k novým skutečnostem uváděným stěžovatelem a návrhu na provedení důkazu znaleckým posudkem, jelikož postupoval v souladu s § 82 odst. 4 správního řádu. S ohledem na to nepochybil ani krajský soud, pokud se nezabýval otázkou, zda dotčené vodní dílo je třeba považovat za sběrný drén ve smyslu § 56 odst. 2 vodního zákona nebo za kanalizaci.

[25] Nejvyšší správní soud v návaznosti na výše uvedené neshledal důvodnou ani námitku, že doklad stanovený v § 3a odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 432/2001 Sb. stěžovatel nebyl povinen doložit.

[26] Podle § 3c odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 432/2001 Sb., žadatel předkládá k žádosti pro vydání povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních nebo jeho změnu podle povahy druhu nakládání s vodami *doklad o vlastnickém právu nebo právu užívání vodního díla, pokud požadované povolení k nakládání s vodami souvisí se stávajícím vodním dílem*.

[27] Podle § 55 odst. 1 písm. e) vodního zákona jsou vodním dílem také stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků. Podle § 56 odst. 1 vodního zákona se za stavby k vodohospodářským melioracím pozemků považují stavby a) k závlaze a odvodnění pozemků, b) k ochraně pozemků před erozí činností vody.

[28] Podle § 56 odst. 2 vodního zákona platí, že [s]*tavby k odvodnění zemědělských pozemků se pro účely tohoto zákona člení na hlavní odvodňovací zařízení a podrobná odvodňovací zařízení, přičemž podrobným odvodňovacím zařízením se rozumí pro podzemní odvodnění sběrné a svodné drény, drenážní šachty a výusti, pro povrchové odvodnění sběrné příkopy a objekty na nich*.

[29] Stěžovatel zde nejprve odkazuje na skutečnost, že v případě kanalizace tento doklad vodoprávní úřad nepožadoval. Jak již bylo konstatováno výše, tento závěr ze správního spisu nevyplývá. Dále je třeba se ztotožnit se závěrem krajského soudu, že „*postup správních orgánů, nereflektujících relevantní právní úpravu, nemůže vést k založení legitimního očekávání; nicméně, i kdyby soud připustil, že ve vztahu k žalobci k založení legitimního očekávání ve správní praxi správních orgánů došlo, je nutno zdůraznit, že změna této (podle soudu nezákonné) správní praxe byla jednoznačně vyvolána právní úpravou (byť podzákonného charakteru), přičemž potřeba této změny je dokladována mj. právě žalobcem citovanou důvodovou zprávou k vyhl. č. 336/2011 Sb., kterou došlo s účinností od 5. 12. 2011 ke změně výčtu dokladů potřebných k žádosti o povolení k nakládání s vodami*.“ To znamená, že i pokud by vodoprávní úřad doklad vlastnictví či užívání v případě kanalizace nevyžadoval, nezakládal by tento postup ve vztahu k posuzovanému případu bez dalšího právem chráněné legitimní očekávání.

[30] Žádný zásah do legitimního očekávání stěžovatele také nelze dovozovat ze způsobu, jakým o věci rozhodl krajský soud, jelikož o zásahu do tohoto principu v tomto směru vůbec nelze hovořit. Soudy ve správním soudnictví při posuzování aktů veřejné správy nejsou nijak vázány praxí správních orgánů, natož praxí nezákonnou. Napadený rozsudek se také vztahuje pouze na posuzovaný případ, kdy stěžovatel zákonnost rozhodnutí správního orgánu zpochybňoval, a nemá vliv na platnost jiných rozhodnutí vodoprávního úřadu, která nebyla správní žalobou napadena.

[31] Stěžovatel dále namítá, že v případě historických vodních děl, jakým má být například kanalizace, není třeba dokládat užívací právo. Tento závěr je však nesprávný. Požadavek na doložení dokladu o užívacím právu předně vyplývá z platného právního předpisu, tj. vyhlášky č. 432/2001 Sb., a je stanoven zcela určitě a jednoznačně. Pokud tento doklad dříve vyžadován nebyl, je to dáno tím, že požadavek na jeho předložení byl zaveden až novelou této vyhlášky č. 336/2011 s účinností od 6. 12. 2011. Správný je ovšem

postup vodoprávního úřadu, který doklad o užívacím právu nevyžaduje, pokud mu je okolnost, kdo je vlastníkem či oprávněným uživatelem určitého vodního díla, známa z úřední činnosti. To však v posuzovaném případě nelze dovodit.

[32] Stěžovatel svůj závěr, že u „starých" vodních děl není třeba dokládat užívací právo jejich provozovatelů, odůvodňuje také s odkazem na § 59a vodního zákona, který stanoví, že [v]*lastník pozemku je povinen strpět za náhradu na svém pozemku vodní dílo vybudované před 1. lednem 2002 a jeho užívání*.

[33] Citované ustanovení bylo do vodního zákona implementováno prostřednictvím zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva. Důvodová zpráva k tomuto zákonu uvádí: „*Navrhuje se stanovit, aby se povinnost vlastníků strpět na cizím pozemku vodní dílo rozšířila na všechna vodní díla ve smyslu vodního zákona. Cílem navrhovaných změn je, aby se vyřešily právní poměry vlastníků pozemků a vodních děl, která byla vybudovaná před 1. lednem 2002. S účinností nového vodního zákona, tedy po 1. lednu 2002, museli vlastníci vodních děl zřizovaných na cizích pozemcích vyřešit včas své poměry k vlastníkům pozemků. Navrhovaná úprava tedy řeší pouze stav, který zde existuje z doby před účinností stávajícího vodního zákona. Navrhuje se výslovně zakotvit povinnost vlastníka strpět vodní dílo a jeho užívání za náhradu. Za užívání vodního díla je nutné považovat například i zátopu. Nedojde-li k dohodě o náhradě, navrhuje se, aby o výši náhrady rozhodl soud*."

[34] Cílem ustanovení je tedy vyřešit vzájemné poměry vlastníků vodních děl a pozemků, na kterých se tato vodní díla nacházejí. Nijak z něj ale nelze dovozovat, že zbavovalo vlastníky vodních děl vybudovaných před 1. lednem 2002 povinnosti doložit vlastnictví vodního díla nebo právo je užívat za účelem vydání povolení k nakládání s vodami. Ustanovení také nijak neřeší otázku vlastnictví či práva užívání konkrétního vodního díla subjektem, který o změnu povolení nakládání s vodami žádá.

[35] Je třeba se nicméně vyjádřit k rozsudku ze dne ze dne 10. 8. 2016, č. j. 6 As 95/2016 - 39, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „[k]*asační stížnost není důvodná ani v tom směru, že správní orgány měly trvat na tom, aby žadatel doložil kopii povolení stavby vodního díla a kolaudačního rozhodnutí nebo kolaudačního souhlasu. Je pravda, že tuto povinnost stanovuje § 3c odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu. Krajský soud se nicméně ztotožnil se zdůvodněním žalovaného, že podání žadatele ze dne 15. prosince 2012 byla v podstatě žádostí o prodloužení platnosti předchozího povolení, a tudíž nebylo nezbytné předkládat znovu výše uvedené dokumenty, neboť povaha změny to nevyžadovala… Jistě by bylo na místě trvat na předložení uvedených dokumentů např. tehdy, pokud by stěžovatel měl poznatky o tom, že v minulých letech došlo ke svémocným zásahům do stavby kanalizace a stav stavby se tak liší od toho, jak byla v minulosti povolena. Stěžovatel však prezentoval pouze spekulace v tom směru, že stavba nemohla být v minulosti úředně povolena vůbec. Jeho pochybnosti krajský soud vyhodnotil jako nedůvodné, neboť předmětná kanalizace byla na základě předchozích povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových používána k tomuto účelu minimálně od roku 1996*." Z tohoto rozsudku vyplývá, že při

podání žádosti o prodloužení platnosti předchozího povolení k nakládání s vodami není nezbytné vždy předkládat všechny dokumenty stanovené v § 3c odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 432/2001 Sb., pokud to povaha změny nevyžaduje.

[36] Podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení. S ohledem na citovaný rozsudek je tedy na místě se zabývat otázkou, zda bylo nedoložení dokladu podle § 3c odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 432/2001 Sb. podstatnou vadou, která bránila pokračování v řízení. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ano.

[37] Z obsahu správního spisu vyplývá, že užívání sběrného drénu „a" stěžovatelem k vypouštění odpadních vod z kanalizace je dlouhodobě rozporováno osobami zúčastněnými na řízení I) a II), na jejichž pozemcích se toto vodní dílo nachází. Způsob užívání tohoto vodního díla je tedy předmětem sporu mezi stěžovatelem a vlastníky dotčených pozemků. Požadavek na doložení vlastnického nebo užívacího práva k vodnímu dílu přitom nelze bagatelizovat nebo jej považovat za triviální, jelikož slouží k ochraně vlastníků vodních děl, kteří by mohli být jejich protiprávním užíváním dotčení. Zde je vhodné odkázat na rozsudek krajského soudu, kde krajský soud uvedl, že v § 11 odst. 2 vodní zákon *„výslovně stanoví, že povolení k nakládání s vodami nezakládá práva k cizím pozemkům a stavbám. Z uvedeného tedy vyplývá, že (nestanoví-li zákon něco jiného), k zachování těchto principů při respektu k právům (i povinnostem) vlastníků vodních děl a jejich uživatelů, je na místě vždy zkoumat, zda osobě, jež žádá o povolení k nakládání s vodami, svědčí podle povahy věci užívací právo k vodnímu dílu (které slouží k nakládání s vodami).*" K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že i „historické" vodní dílo může být užíváno protiprávně a zejména v případě pochybností je třeba na doložení vlastnického práva nebo práva užívání trvat. V posuzovaném případě se tedy nejedná o situaci srovnatelnou s tou, která byla posuzována zdejším soudem ve výše citovaném rozsudku č. j. 6 As 95/2016 - 39. Vodoprávní úřad proto postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení pro nedoložení dokladu podle § 3c odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 432/2001 Sb. zastavil.

[38] Stěžovatel spolu s podáním kasační stížnosti požádal, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci meritorně bez zbytečného odkladu, z důvodu nadbytečnosti již o žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[39] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Krajský soud totiž žalobu správně zamítl, ačkoli odůvodnění napadeného rozsudku bylo třeba zčásti korigovat, jak uvedeno výše.

[40] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly

v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

[41] Osobám zúčastněným na řízení Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud osobám zúčastněným na řízení neuložil v řízení žádnou povinnost, která by mohla přiznání náhrady nákladů řízení opodstatnit.

[42] Stěžovatel uhradil soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1.000 Kč. Vzhledem k tomu, že o tomto návrhu z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud nerozhodoval, a jedná se o poplatek, u něhož povinnost k jeho úhradě vzniká až právní mocí rozhodnutí o tomto návrhu (srov. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32), soud rozhodl o vrácení soudního poplatku, k jehož úhradě stěžovatel nebyl povinen (§ 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu